

25.3.2015

15/421/2015

Jakelussa mainituille

LAUSUNTOPYYNTÖ PUISTOPUUTARHURIN AMMATTITUTKINNON JA PUISTOMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEIDEN LUONNOKSISTA

Opetushallitus pyytää lausuntoanne puistopuutarhurin ammattitutkinnon ja puistomestarin erikoisammattitutkinnon perusteiden luonnoksista.

Lausuntoa pyydämme seuraavista asioista:

- tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyydestä
- tutkinnon osista ja muodostumisesta
- tutkinnossa vaadittavasta ammattitaidosta, ammattitaidon osoittamisesta ja hyväksytyn suorituksen kriteereistä.

Tutkinnon perusteiden sisältö viimeistellään saatujen lausuntojen pohjalta.

Viimeistelyvaiheessa tarkastetaan myös tutkinnon perusteiden kieliasu, joten lausunnon antajat voivat keskittyä luonnoksen sisältöön.

Puistopuutarhurin ammattitutkinnon ja puistomestarin erikoisammattitutkinnon perusteita on ollut laatimassa työryhmä, jonka jäseninä ovat olleet:

Jyrki Autio, Keudan aikuisopisto
Taavi Forssell, TTS Työtehoseura
Filippa Hellström, Pihavisio Oy
Markku Husso, Hyvinkään seurakunta
Jari Järvenranta, Jämsän ammattiopisto
Tuomas Saarinen, Ympäristörakennus Saarinen Oy
Mari Sainio, Porin kaupunki
Hanna Tajakka, Konsulttipalvelu Viher-Arkki

Työskentelynsä aikana työryhmä on kuullut muita alan asiantuntijoita.

Lisätietoja antavat opetusneuvos Anne Liimatainen (anne.liimatainen@oph.fi) ja työryhmän puheenjohtaja Hanna Tajakka (hanna.tajakka@viherarkki.fi).

Lausunnot pyydetään lähettämään 24.4.2015 mennessä osoitteella:

Opetushallitus
PL 380 (Hakaniemenranta 6)
00530 Helsinki
tai sähköpostitse kirjaamo@oph.fi

Yksikön päällikkö,
opetusneuvos

Seppo Hyppönen

Opetusneuvos

Anne Liimatainen

LIITE Puistopuutarhurin ammattitutkinnon ja puistomestarin erikoisammattitutkinnon perusteet
-luonnokset

JAKELU Helsingin kaupungin rakennusvirasto, Katu- ja puisto-osasto
Infra ry
ISS Viherpalvelut
Lassila & Tikanoja
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Puutarhaliitto ry
Rakentamisen Laatu RALA ry
Suomen Puunhoidon Yhdistys ry
Tampereen kaupungin rakennusvirasto, Katu- ja puisto-osasto
Turun kaupunki, Kiinteistölaitos
Viherympäristöliitto ry
Viher- ja ympäristörakentajat ry
YIT Infrapalvelut
Golfkentänhoidon tutkintotoimikunta
Luontoalan tutkintotoimikunta
Puutarhatalouden tutkintotoimikunta
Maarakennus- ja kivialan tutkintotoimikunta
Puistopuutarhurin ammattitutkinnon järjestäjät
Puistomestarin erikoisammattitutkinnon järjestäjät

TIEDOKSI Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus/Pääjohtaja
Opetushallitus/AMPE, SV

**PUISTOPUUTARHURIN AMMATTITUTKINTO
TUTKINNON PERUSTEET**

Luonnos 25.3.2015

SISÄLTÖ

I	Puistopuutarhurin ammattitutkinnon osat ja muodostuminen -----	3
II	Puistopuutarhurin ammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi -----	3
1	Tiiminvetäjänä toimiminen -----	4
2	Kasvillisuusalueiden rakentaminen -----	6
3	Viheralueiden puurakenteiden rakentaminen -----	10
4	Viheralueiden kivrakenteiden rakentaminen -----	12
5	Ulkovarustealueiden rakentaminen -----	15
6	Viherkattojen ja pihakansien rakentaminen -----	18
7	Maanalaisten rakenteiden rakentaminen -----	22
8	Viheralueiden vesirakenteiden rakentaminen -----	25
9	Kasvillisuusalueiden ylläpitäminen -----	27
10	Viheralueiden rakenteiden ylläpitäminen -----	30
11	Viherkattojen ja pihakansien ylläpitäminen -----	33
12	Hautausmaiden ylläpitäminen -----	36
13	Ulkoleikkipaikkojen tarkastaminen -----	39
14	Viheralan yrittäjänä toimiminen -----	41
15	Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta -----	42
Liite.	Puistopuutarhurin ammattitutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen) -----	44

I Puistopuutarhurin ammattitutkinnon osat ja muodostuminen

PUISTOPUUTARHURIN AMMATTITUTKINTO

Pakollinen tutkinnon osa: 1. Tiiminvetäjänä toimiminen	
Viheralueiden rakentamisen osaamisala	Viheralueiden ylläpitämisen osaamisala
Osaamisalan pakollinen tutkinnon osa: 2. Kasvillisuusalueiden rakentaminen	Osaamisalan pakollinen tutkinnon osa: 9. Kasvillisuusalueiden ylläpitäminen
Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat: 3. Viheralueiden puurakenteiden rakentaminen 4. Viheralueiden kivirakenteiden rakentaminen 5. Ulkovarustealueiden rakentaminen 6. Viherkattojen ja pihakansien rakentaminen 7. Maanalaisten rakenteiden rakentaminen 8. Viheralueiden vesirakenteiden rakentaminen	Osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat: 10. Viheralueiden rakenteiden ylläpitäminen 11. Viherkattojen ja pihakansien ylläpitäminen 12. Hautausmaiden ylläpitäminen 13. Ulkoleikkipaikkojen tarkastaminen
Valinnaiset tutkinnon osat: 14. Viheralan yrittäjänä toimiminen 15. Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	

Puistopuutarhurin ammattitutkinnossa on kaksi osaamisalaa. Tutkinto muodostuu pakollisesta tutkinnon osasta, osaamisalan pakollisesta tutkinnon osasta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Valinnaisista tutkinnon osista vähintään toinen tulee valita osaamisalan valinnaisista tutkinnon osista. Valinnaisena tutkinnon osana voi suorittaa myös toisen osaamisalan pakollisen tai valinnaisen tutkinnon osan.

II Puistopuutarhurin ammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Ammattitaidon osoittaminen -kohdassa määritellään, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyin suorituksen kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opetusalan edustajat, joilla on riittävä suoritettavaan tutkintoon liittyvä ammattitaito ja riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin.

1 Tiiminvetäjänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella tiimin työtä
- perehdyttää tiimin jäsenet työhön
- johtaa tiimin päivittäistä työtä
- motivoida ja kannustaa tiimin jäseniä päivittäisessä työssä
- huolehtia tiimin turvallisesta toiminnasta
- raportoida tiimin toiminnasta esimiehelleen
- arvioida omaa toimintaansa tiiminvetäjänä.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa toimimalla tiiminvetäjänä viheralan työtehtävissä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja suunnittelee tiimin työn.	
<i>Työn suunnittelu</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • jakaa työt tiimin jäsenille tasapuolisesti huomioiden työkohteen logistiikan, työjärjestyksen ja aikataulut sekä tiimin jäsenten vahvuudet • huomioi työturvallisuuden töiden suunnittelussa • pitää huolen siitä, että tiimi toimii kustannus- ja ekotehokkaasti.
Tutkinnon suorittaja perehdyttää tiimin jäsenet työhön.	
<i>Tiimin perehdytys</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa suunnitelmia ja työselostuksia sekä muita työkohteen asiakirjoja • esittelee työkohteen tiimille • perehdyttää tiimin työhön huomioiden työturvallisuus-, aikataulu- ja taloudelliset näkökohdat • varmistaa, että tiimin jäsenet ovat ymmärtäneet perehdytyksen • dokumentoi perehdytyksen työpaikan käytänteiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja johtaa tiimin päivittäistä työtä.	
<i>Tiimin johtaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa päivittäin työkohteen ja tehdyt työt • tarkistaa tiimin työajat ja huolehtii taukojen pituudesta • järjestää työkohteen työt tarkoituksenmukaisesti huomioiden tiimin jäsenten osaamisen.
Tutkinnon suorittaja motivoi ja kannustaa tiimin jäseniä päivittäisessä työssä.	
<i>Työmotivaation tukeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii tiimin vetäjänä kannustavasti tiimin eri jäsenet ja henkilökemiat huomioiden • kohtelee tiimin jäseniä tasa-arvoisesti • huolehtii tiimin työmotivaatiosta • antaa rakentavaa palautetta toteutetusta työstä • vastaanottaa palautetta omasta työstään • toimii työssään esimerkillisesti.
Tutkinnon suorittaja huolehtii tiimin turvallisesta toiminnasta.	
<i>Työturvallisuus</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tiimin jäsenten työn turvallisuutta ja ergonomisuutta • varmistaa henkilökohtaisesti tiimin jäsenten työtapojen turvallisuuden ja ergonomisuuden • huolehtii varusteiden ja laitteiden turvallisuudesta • havaitsee puutteet työturvallisuudessa ja ilmoittaa niistä esimiehelleen.
Tutkinnon suorittaja raportoi tiimin toiminnasta esimiehelleen.	
<i>Raportointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjaa tiimin kustannukset työpaikan käytännön mukaisesti ja raportoi niistä esimiehelleen • raportoi tehdyistä töistä esimiehelleen • huolehtii raportoinnista työpaikan ohjeiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi omaa toimintaansa tiiminvetäjänä.	
<i>Oman toiminnan arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää palautetta omasta toiminnastaan tiiminvetäjänä tiimiltään, vertaisiltaan ja esimieheltään • arvioi osaamistaan ja työskentelytapojaan saadun palautteen

	<p>pohjalta</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi kehittämistarpeensa.
--	---

2 Kasvillisuusalueiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa työkohteen suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työmenekin
- tehdä kasvillisuusalueen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt
- huolehtia työmaan jätehuollosta
- tehdä säilytettävän kasvillisuuden siirrot ja suojaukset
- vastaanottaa toimitukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä kasvualustan pohjatyöt
- tehdä kasvualustatyöt
- tehdä istutustyöt
- tehdä katetyöt
- tehdä kasvillisuusalueen viimeistelytyöt
- arvioida kasvillisuusalueen rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa rakentamalla monilajisen kasvillisuusalueen, jossa on puu- ja ruohovartisia kasveja. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa työkohteen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma- ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen kasvillisuus-, kasvualusta- ja katetöihin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden

	<p>mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden sekä työmenekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrälaskelmien tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee kasvillisuusalueen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt.	
<i>Mittaustöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaustyöt käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työmaan jätehuollosta.	
<i>Jätehuolto</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii työmaan siisteydestä • ennaltaehkäisee jätteen syntyä • hyödyntää ja kierrättää syntyvää jätettä mahdollisuuksien mukaan • lajittelee jätteet huolellisesti.
Tutkinnon suorittaja tekee säilytettävän kasvillisuuden siirrot ja suojaukset.	
<i>Kasvillisuuden siirtäminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • merkitsee maastoon siirrettävän kasvillisuuden • tekee kasvillisuuden siirtotyön annettujen ohjeiden mukaisesti • varmistaa siirrettävän kasvillisuuden elinvoimaisuuden • huolehtii siirretyn kasvillisuuden välivarastoinnista

	<p>kasvilajikohtaisesti oikein huomioiden sääolosuhteet ja säilytysajan</p> <ul style="list-style-type: none"> hoitaa siirrossa vahingoittuneen kasvillisuuden ohjeiden mukaisesti
<i>Säilytettävän kasvillisuuden suojaaminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> merkitsee maastoon säilytettävän kasvillisuuden suojaa säilytettävän kasvillisuuden annettujen ohjeiden mukaisesti huolehtii suojausten säilymisestä rakentamisen aikana hoitaa rakentamisessa vahingoittuneen kasvillisuuden ohjeiden mukaisesti purkaa suojaukset työmaan päätteeksi.
Tutkinnon suorittaja vastaanottaa toimitukset ja välivarastoi materiaalit työmaalla.	
<i>Toimitusten vastaanottaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> tunnistaa ja tarkastaa vastaanotettavat materiaalit varmistaen, että toimitus vastaa tilausta havaitsee toimituksessa mahdollisesti olevat virheet ja reklamoi niistä yleisten ohjeiden ja työpaikan käytänteiden mukaisesti toimittaa kuormakirjat, toimituslistat, materiaalien tuoteselosteet ja muut toimitusasiakirjat työmaan työnjohdolle
<i>Materiaalin välivarastoiminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> sijoittaa vastaanotetut materiaalit työmaalla logistisesti tehokkaalla tavalla ja työturvallisuus huomioiden purkaa kasvitoimitukset kasvilajien ja taimityyppien vaatimukset huomioiden järjestää kasvillisuuden hoidon välivarastointiaikana suojaa välivarastoitavat materiaalit asianmukaisesti huomioiden sääolosuhteet ja välivarastoinnin keston.
Tutkinnon suorittaja tekee kasvualustan pohjatyöt.	
<i>Pohjatyöt</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> muotoilee pohjamaan pinnan huolellisesti kasvualustakerroksen alapinnan tasoon niin, että siinä ei ole vettä kerääviä painanteita rakentaa kohteen mukaisesti pohjamaan päälle vettä läpäisevän tai vettä pidättävän välikerroksen.
Tutkinnon suorittaja tekee kasvualustatyöt.	
<i>Kasvualustan rakentaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> tarkistaa kasvualustan sijainnin, laajuuden, syvyyden ja pohjan muotoilun perusparantaa kasvualustan kohteen edellyttämällä tavalla

	<ul style="list-style-type: none"> • levittää ja muotoilee kasvualustan oikeaan korkeuteen • varmistaa, että pintaa ei jää vettä kerääviä painanteita • tiivistää kasvualustan koko alaltaan samaan tiiviysasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa • tekee kasvualustan rajauksen.
Tutkinnon suorittaja tekee istutustyöt.	
<i>Istutustöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • istuttaa kasvit lajikohtaisten istutusohjeiden mukaan • tekee tarvittavat tuennat ja tarkistaa tehdyt tuennat • tekee istutusleikkaukset kasvien edellyttämällä tavalla • tekee kasvien tarvitseman alkuhoidon.
Tutkinnon suorittaja tekee katetyöt.	
<i>Katetyön tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee katetyöt katemateriaalin ominaisuuksien mukaisesti • levittää katteen tasaisesti koko istutusalueelle • varmistaa, ettei kateaine sekoitu kasvualustan kanssa.
Tutkinnon suorittaja tekee kasvillisuusalueen rakentamisen viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee kasvillisuusalueen itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee kasvillisuusalueiden itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi kasvillisuusalueen rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

3 Viheralueiden puurakenteiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa viheralueiden puurakenteisiin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työn menekin
- tehdä puurakenteen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt
- vastaanottaa tilaukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä puurakenteen pohjatyöt
- rakentaa puurakenteen
- tehdä puurakenteen viimeistelytyöt
- arvioida puurakenteiden rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa rakentamalla puurakenteen, joka voi olla pergola, aita, portti, terassi tai muu vastaava puinen viheralueen rakenne. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyyn suoritukseen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa viheralueiden puurakenteisiin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma- ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen puurakenteiden pohja- ja rakentamistöihin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin

	työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tekee tarkistusmittaukset työmaalla tarkistaen suunnitelmissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee puurakenteen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt.	
<i>Mittaustyöt</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaustyöt käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja vastaanottaa tilaukset ja välivarastoi materiaalit työmaalla.	
<i>Toimitusten vastaanottaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja tarkastaa vastaanotettavat materiaalit varmistaen, että toimitus vastaa tilausta • havaitsee toimituksessa mahdollisesti olevat virheet ja reklamoi niistä yleisten ohjeiden ja työpaikan käytänteiden mukaisesti • toimittaa kuormakirjat, toimituslistat, materiaalien tuoteselosteet ja muut toimitusasiakirjat työmaan työnjohdolle
<i>Materiaalien välivarastointi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sijoittaa vastaanotetut materiaalit työmaalla logistisesti tehokkaalla tavalla ja työturvallisuus huomioiden • suojaa välivarastoitavat materiaalit asianmukaisesti huomioiden sääolosuhteet ja välivarastoinnin keston.
Tutkinnon suorittaja tekee puurakenteen pohjatyöt.	
<i>Pohjatyöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • muotoilee pohjamaan pinnan huolellisesti rakennekerrosten alapinnan tasoon • tekee tarvittavan routaeristyksen • levittää ja muotoilee pohjarakenteen materiaalit oikeaan korkeuteen

	<ul style="list-style-type: none"> • tiivistää pohjarakenteen materiaalit koko alaltaan samaan tiiviyssasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa.
Tutkinnon suorittaja rakentaa puurakenteen.	
<i>Puurakenteiden rakentaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa puurakenteen sijainnin • työstää käytettävää puumateriaalia ottaen huomioon puulajin työstöominaisuuden • tekee puurakenteen kiinnitys-, liitos- ja kokoamistyöt suunnitelma-asiakirjojen tai työhön parhaiten soveltuvan menetelmän mukaisesti
<i>Puurakenteiden pintakäsittely</i>	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee pintakäsittelyn suunnitelma-asiakirjojen tai työhön parhaiten soveltuvan menetelmän mukaisesti • tekee puumateriaalin pintakäsittelyn huolellisesti ja turvallisesti valitun käsittelymenetelmän vaatimusten ja ohjeiden mukaisesti • käyttää työhön parhaiten soveltua työkaluja ja laitteita.
Tutkinnon suorittaja tekee puurakentamisen viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee puurakenteen itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee puurakenteen itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi puurakenteiden rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

4 Viheralueiden kivirakenteiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa viheralueiden kivirakenteisiin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta

- tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työn menekin
- tehdä kivrakenteiden rakentamiseen liittyvät mittaustyöt
- vastaanottaa tilaukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä kivrakenteen pohjatyöt
- rakentaa kivrakenteen
- tehdä kivrakentamisen viimeistelytyöt
- arvioida kivrakenteen rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa rakentamalla kivrakenteen, joka voi olla kivipäälyste, -muuri, -aita, -portaat tai muu vastaava kivimateriaalista rakennettu viheralueen rakenne. Osaaminen osoitetaan rakentamalla kivrakenne luonnonkivillä tai betonikivillä tai molemmilla. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa viheralueiden kivrakenteeseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma- ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen kivrakenteiden pohjatöihin ja rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatuvoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrämittausten tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee kivrakenteiden rakentamiseen liittyvät mittaustyöt.	
<i>Mittaustöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaustyöt käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja vastaanottaa toimitukset ja välivarastoi materiaalit työmaalla.	
<i>Toimitusten vastaanottaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja tarkistaa vastaanotettavat materiaalit varmistaen, että toimitus vastaa tilausta • havaitsee toimituksessa mahdollisesti olevat virheet ja reklamoi niistä yleisten ohjeiden ja työpaikan käytänteiden mukaisesti • toimittaa kuormakirjat, toimituslistat, materiaalien tuoteselosteet ja muut toimitusasiakirjat työmaan työnjohdolle
<i>Materiaalin välivarastoiminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sijoittaa vastaanotetut materiaalit työmaalla logistisesti tehokkaalla tavalla ja työturvallisuus huomioiden • suojaa välivarastoitavat materiaalit asianmukaisesti huomioiden sääolosuhteet ja välivarastoinnin keston.
Tutkinnon suorittaja tekee kivrakenteen pohjatyöt.	
<i>Pohjätöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • muotoilee pohjamaan pinnan huolellisesti rakennekerrosten alapinnan tasoon • tekee tarvittavan routaeristyksen • levittää ja muotoilee pohjarakenteen materiaalit oikeaan korkeuteen • tiivistää pohjarakenteen materiaalit koko alaltaan samaan tiiviyssasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa.

Tutkinnon suorittaja rakentaa kivirakenteen.	
<i>Kivirakenteen rakentaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa kivirakenteen sijainnin • työstää työkohteeseen valittuja kivimateriaaleja ottaen huomioon kunkin materiaalin työstöominaisuudet • rakentaa kivirakenteen suunnitelma-asiakirjojen, materiaalintoimittajien asennusohjeiden tai työhön parhaiten soveltuvan menetelmän mukaisesti • tekee kivirakenteen saumaustyöt kohteen mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tekee kivirakentamisen viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee kivirakenteen itselleluovutusta varten • siisti työskentelyalueen • tekee kivirakenteen itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi kivirakenteen rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

5 Ulkovarustealueiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa ulkovarustealueen rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin
- tehdä ulkovarustealueen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt
- vastaanottaa toimitukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä ulkovarustealueen pohjatyöt
- asentaa ulkovarustealueen rakenteet
- tehdä ulkovarustealueen rakentamisen viimeistelytyöt
- arvioida ulkovarustealueen rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa rakentamalla aidoissa työtilanteissa ulkovarustealueen, joka voi olla leikkipaikka, kuntoiluvälinealue tai muu ulkokalusteita, -varusteita ja -välineitä sisältävä ulkoalue. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa ulkovarustealueen rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelmien ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen ulkovarustealueen pohjatöihin ja rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrämittausten tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.

Tutkinnon suorittaja tekee ulkovarustealueen rakentamisen mittaustyöt.	
<i>Mittaustöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaustyöt käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja vastaanottaa toimitukset ja välivarastoi materiaalit työmaalla.	
<i>Toimitusten vastaanottaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja tarkastaa vastaanotettavat materiaalit ja varmistaa, että toimitus vastaa tilausta • havaitsee toimituksessa mahdollisesti olevat virheet ja reklamoi niistä yleisten ohjeiden ja työpaikan käytänteiden mukaisesti • toimittaa kuormakirjat, toimituslistat, materiaalien tuoteselosteet ja muut toimitusasiakirjat työmaan työnjohdolle
<i>Materiaalin välivarastoiminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sijoittaa vastaanotetut materiaalit työmaalla logistisesti tehokkaalla tavalla ja työturvallisuus huomioiden • suojaa välivarastoitavat materiaalit asianmukaisesti huomioiden sääolosuhteet ja välivarastoinnin keston.
Tutkinnon suorittaja tekee ulkovarustealueen pohjatyöt.	
<i>Pohjätöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • muotoilee pohjamaan pinnan huolellisesti rakennekerrosten alapinnan tasoon • tekee tarvittavan routaeristyksen • levittää ja muotoilee pohjarakenteen materiaalit oikeaan korkeuteen • tiivistää pohjarakenteen materiaalit koko alaltaan samaan tiivisyasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa • rakentaa ja asentaa varusteiden tukirakenteet ohjeiden mukaan.
Tutkinnon suorittaja asentaa ulkovarustealueen rakenteet.	
<i>Varusteiden asentaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa välineiden, varusteiden ja kalusteiden sijainnin • asentaa välineet, varusteet ja kalusteet valmistajan ohjeiden mukaisesti • tekee tarvittavat käyttöönotto- ja luovutustarkastukset välineille,

	varusteille ja kalusteille.
Tutkinnon suorittaja tekee ulkovalustealueen rakentamisen viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee ulkovalustealueen itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee ulkovalustealueen itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi ulkovalustealueen rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutumisen arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

6 Viherkattojen ja pihakansien rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa viherkaton tai pihakannen rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- varmistaa kattotyöskentelyn turvallisuuden
- tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työn menekin
- tehdä viherkaton tai pihakannen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt
- vastaanottaa toimitukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä viherkaton tai pihakannen pohjatyöt
- rakentaa viherkaton tai pihakannen kastelujärjestelmän
- rakentaa viherkaton tai pihakannen
- tehdä viherkaton tai pihakannen rakentamisen viimeistelytyöt
- arvioida rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa rakentamalla viherkaton tai viherrakenteita sisältävän pihakannen. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa viherkaton tai pihakannen rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma- ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työnjohdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja varmistaa kattotyöskentelyn turvallisuuden.	
<i>Kattotyöskentelyn työturvallisuuden varmistaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa kattotyöskentelyn turvaohjeita • noudattaa työskentelyssään varovaisuutta ja huolellisuutta • käyttää henkilökohtaisia putoamissuojaimia • tarkistaa silmämääräisesti henkilökohtaisten putoamissuojainten kunnan ennen töihin ryhtymistä ja ilmoittaa rikkinäisistä varusteista työmaan johdolle • toteuttaa työmaan putoamissuojauksen huolellisesti työmaan putoamissuojaussuunnitelman tai työmaan johdon ohjeiden mukaisesti • asentaa rakenteisiin kiinnitettävät kaiteet, putoamisverkot ja muut suojarakenteet huolellisesti ja määräysten mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin, tarvikkeiden ja työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrämittausten tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelmissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työnjohdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee viherkaton tai pihakannen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt.	
<i>Mittaustöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaustyöt käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja vastaanottaa toimitukset ja välivarastoi materiaalit työmaalla.	
<i>Toimitusten vastaanottaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja tarkastaa vastaanotettavat materiaalit varmistaen, että toimitus vastaa tilausta • havaitsee toimituksessa mahdollisesti olevat virheet ja reklamoi niistä yleisten ohjeiden ja työpaikan käytänteiden mukaisesti • toimittaa kuormakirjat, toimituslistat, materiaalien tuoteselosteet ja muut toimitusasiakirjat työmaan työnjohdolle
<i>Välivarastoiminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sijoittaa vastaanotetut materiaalit työmaalla logistisesti tehokkaalla tavalla ja työturvallisuus huomioiden • purkaa kasvitoimitukset kasvilajien ja taimityyppien vaatimukset huomioiden • järjestää kasvillisuuden välivarastoinnin aikaisen hoidon • suojaa välivarastoitavat materiaalit asianmukaisesti huomioiden sääolosuhteet ja välivarastoinnin keston.
Tutkinnon suorittaja tekee viherkaton tai pihakannen pohjatyöt.	
<i>Vesieristyksen ja pohjatöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa alustan kunnon • ilmoittaa havaitsemistaan vaurioista tai puutteista työmaan johdolle • rakentaa tarvittavat vesieristykset • rakentaa tarvittavat salaojat ja muut vedenpoistojärjestelmät • levittää ja muotoilee pohjarakenteen materiaali oikeaan korkeuteen

	<ul style="list-style-type: none"> • tiivistää pohjarakenteen materiaalit koko alaltaan samaan tiiviyssasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa.
Tutkinnon suorittaja rakentaa viherkaton tai pihakannen kastelujärjestelmän.	
<i>Kastelujärjestelmän rakentaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa kastelujärjestelmän sijainnin • asentaa kastelujärjestelmän valmistajan ohjeiden mukaisesti • tarkistaa kastelujärjestelmän toimivuuden huolellisesti.
Tutkinnon suorittaja rakentaa viherkaton tai pihakannen.	
<i>Viherkaton tai kansirakenteen rakentaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee vioittamatta kattokaivoja ja palokatkoja • varmistaa kattokaivojen ja palokatkojen toimivuuden työn päätyttyä • toteuttaa rakenteen valitun menetelmän mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tekee viherkaton tai pihakannen rakentamisen viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee rakenteen itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee rakenteen itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

7 Maanalaisten rakenteiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa maanalaisen rakenteeseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin
- tehdä maanalaisen rakenteen rakentamisen mittaustyöt
- vastaanottaa toimitukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä maanalaisen rakenteen pohjatyöt
- rakentaa maanalaisen rakenteen
- tehdä maanalaisen rakenteen viimeistelytyöt
- arvioida rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa rakentamalla viheralueen maanalaisen rakenteen, joka voi olla kuivatus-, kastelu-, valaistus- tai lämmitysjärjestelmä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa maanalaiseen rakenteeseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma- ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työnjohdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten

	laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrämittausten tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelmissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työnjohdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee maanalaisen rakenteen rakentamiseen liittyvät mittaukset.	
<i>Mittaustöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaukset käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja vastaanottaa toimitukset ja välivarastoi materiaalit työmaalla.	
<i>Toimitusten vastaanottaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa vastaanotettavat materiaalit varmistaen, että toimitus vastaa tilausta • havaitsee toimituksessa mahdollisesti olevat virheet ja reklamoi niistä yleisten ohjeiden ja työpaikan käytänteiden mukaisesti • toimittaa kuormakirjat, toimituslistat, materiaalien tuoteselosteet ja muut toimitusasiakirjat työmaan työnjohdolle
<i>Välivarastoiminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sijoittaa vastaanotetut materiaalit työmaalla logistisesti tehokkaalla tavalla ja työturvallisuus huomioiden • suojaa välivarastoitavat materiaalit asianmukaisesti huomioiden sääolosuhteet ja välivarastoinnin keston.
Tutkinnon suorittaja tekee maanalaisen rakenteen pohjatyöt.	
<i>Kaivutöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa rakenteen sijainnin • tilaa tarvittaessa kaapelinäytön ja toimii työmaalla sen mukaisesti • suojaa ja merkitsee työskentelyalueen • tekee mahdollisen liikenteenohjaussuunnitelman mukaiset järjestelyt • ohjaa rakenteen vaatimat kaivutyöt turvallisesti huomioiden käsiteltävän maalajin ja sääolosuhteet

	<ul style="list-style-type: none"> • varmistaa kaivannon tukemisen ohjeiden mukaisesti ja varmistaa kaivannon turvallisuuden • havaitsee tuennan mahdolliset puutteet ja ilmoittaa niistä työnjohdolle
<i>Pohjarakenteiden rakentaminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • muotoilee pohjamaan pinnan huolellisesti • tekee tarvittavan routaeristyksen • levittää ja muotoilee pohjarakenteen materiaalit oikeaan korkeuteen • tiivistää pohjarakenteen materiaalit tarvittavaan tiiviyasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa.
Tutkinnon suorittaja rakentaa maanalaisen rakenteen.	
<i>Maanalaisen rakenteen rakentaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa maanalaisen rakenteen sijainnin • asentaa maanalaisen rakenteen huomioiden kallistukset ja asennussyvyyden • tekee tarvittavat liitokset huolellisesti ohjeiden mukaan • tekee tarvittavat käyttöönotto- ja luovutustarkastukset maanalaiselle rakenteelle ennen rakenteiden peittämistä • tekee rakenteelle tarvittavat suojaukset ja huomiomerkinnot kaivannon täytön yhteydessä • tekee täytön ja tiivistyksen rakenteen vaatimalla menetelmällä ja materiaaleilla.
Tutkinnon suorittaja tekee maanalaisen rakenteen rakentamisen viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee maanalaisen rakenteen itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee maanalaisen rakenteen itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

8 Viheralueiden vesirakenteiden rakentaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa viheralueiden vesirakenteisiin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin
- tehdä vesirakenteen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt
- vastaanottaa toimitukset ja välivarastoida materiaalit työmaalla
- tehdä vesirakenteen pohjatyöt
- rakentaa vesirakenteen
- tehdä vesirakentamisen viimeistelytyöt
- arvioida vesirakenteen rakentamisen toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa rakentamalla vesirakenteen, joka voi olla vesiallas, ulkouima-allas, puro tai hulevesien viivytys- tai keräilyallas. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa viheralueiden vesirakenteisiin liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa vesirakenteen rakentamiseen liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatuvoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin

	työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrämittausten tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee vesirakenteen rakentamiseen liittyvät mittaustyöt.	
<i>Mittaustöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tekee työmaalla tarvittavat mittaustyöt käyttäen tilanteeseen sopivia mittavälineitä • tekee tarvittavat korko-, etäisyys- ja pinta-alamittaukset • tekee mittausmerkinnät maastoon • tarkistaa tekemänsä mittaukset ja korjaa havaitsemansa virheet.
Tutkinnon suorittaja tekee vesirakenteen pohjatyöt.	
<i>Pohjatöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • muotoilee pohjamaan pinnan huolellisesti • tekee tarvittavan routaeristyksen • levittää ja muotoilee tarvittavat materiaalit oikeaan korkeuteen • tiivistää pohjarakenteen materiaalit tarvittavaan tiiviysasteeseen huolellisesti käyttäen tarkoitukseen soveltuvaa tiivistyskalustoa.
Tutkinnon suorittaja rakentaa vesirakenteen.	
<i>Vesirakenteen rakentaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa vesirakenteen sijainnin • käyttää eri materiaaleja ohjeiden mukaisesti • asentaa tarvittavat laitteet valmistajan ohjeiden mukaisesti • rakentaa vesirakenteen valitun menetelmän mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tekee vesirakentamiseen liittyvät viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee vesirakenteen itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen

	<ul style="list-style-type: none"> • tekee vesirakenteen itselleluovutuksen työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi vesirakenteen rakentamisen toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

9 Kasvillisuusalueiden ylläpitäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa kasvillisuusalueiden ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin
- määrittää kasvillisuuden kunnon
- suunnitella kasvillisuusalueen ylläpidon
- huolehtia työkohteen jätehuollosta
- tehdä kasvillisuusalueen ylläpitotyöt
- tehdä kasvillisuusalueen ylläpidon viimeistelytyöt
- arvioida kasvillisuusalueen ylläpidon toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tekemällä monilajisen kasvillisuusalueen ylläpitotyöt. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suoritukset kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa kasvillisuusalueen ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelma- ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen hoitoluokitusta, suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa havaitsemistaan virheistä työkohteen johdolle.

Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työkohteen käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrälaskelmien tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työkohteen johdolle.
Tutkinnon suorittaja määrittää kasvillisuuden kunnon.	
<i>Kuntoseurannan tekemien</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa työkohteen kasvit ja niissä esiintyvät taudit ja tuholaiset ja ilmoittaa toimenpiteitä vaativista kasvintuhoojista työkohteen johdolle • tekee silmämääräistä kuntoseurantaa • havaitsee kasvillisuuden kasvukunnon poikkeamat, vauriot ja vioitukset ja ilmoittaa toimenpiteitä vaativista vaaroista työkohteen johdolle • kirjaa havaitsemansa poikkeamat työkohteen hoitopäiväkirjaan tai huoltokirjaan työmaan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja suunnittelee kasvillisuusalueen ylläpidon.	
<i>Ylläpitotoimenpiteiden suunnitteleminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee ylläpitotoimenpiteet työkohteen ylläpitosuunnitelmaan, inventointi- ja kuntoraporttien tuloksiin sekä hoitoluokitukseen perustuen

	<ul style="list-style-type: none"> • määrittää ylläpitotoimenpiteet kasvilaji- ja istutusaluekohtaisesti • valitsee ylläpitotoimenpiteet siten, että ne tukevat kasvillisuusalueiden elinkaaren mukaista kehittymistä ja edistävät luonnon monimuotoisuutta • vaikuttaa valinnoillaan työkohteen kulttuurihistoriallisten ominaisuuksien säilymiseen.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen jätehuollosta.	
<i>Jätehuolto</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii työkohteen siisteydestä • ennaltaehkäisee jätteen syntyä • hyödyntää ja kierrättää syntyvää jätettä mahdollisuuksien mukaan • lajittelee jätteet huolellisesti.
Tutkinnon suorittaja tekee kasvillisuusalueen ylläpitotyöt.	
<i>Ylläpitotöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa ylläpitokohteen ennen työhön ryhtymistä ja ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista ja mahdollisista vaaroista työnjohdolle • tekee kasvillisuusalueen vuodenaikaan kuuluvat työt • lannoittaa ja kalkitsee kasvit maa-analyysiin perustuen ja kasvualustan kasvukuntoa edistäen • kastelee kasvillisuusryhmiä tarpeeseen perustuen tehokkaasti ja oikea-aikaisesti • tekee tarvittavat kasvillisuusryhmien paikkaukset noudattaen kasvilajin istutusohjeita • leikkaa kasvillisuutta kasvilajin ja sen elinkaaren vaiheen mukaisesti • tekee tarvittavat kasvinsuojelutoimenpiteet noudattaen integroidun kasvinsuojelun yleisiä periaatteita ja voimassa olevia kasvinsuojeluaineita koskevia säädöksiä • tekee kasvillisuusalueen puhtaanapitotyöt.
Tutkinnon suorittaja tekee kasvillisuusalueen ylläpidon viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee kasvillisuusalueen ylläpidon itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee kasvillisuusalueiden itselleluovutuksen työkohteen käytänteiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja arvioi kasvillisuusalueiden ylläpitötöiden toteutumisen.	
<i>Totentuksen arviointi</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työmaan johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

10 Viheralueiden rakenteiden ylläpitäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa viheralueiden rakenteiden ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin
- määrittää viheralueiden rakenteiden kunnon
- suunnitella viheralueiden rakenteiden ylläpidon
- tehdä viheralueiden päällysteiden ylläpitotyöt
- tehdä viheralueiden rakenteiden ylläpitotyöt
- tehdä viheralueiden rakenteiden ylläpidon viimeistelytyöt
- arvioida viheralueiden rakenteiden ylläpitötöiden toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tekemällä viheralueen rakenteiden ylläpitotyöt. Osaaminen osoitetaan tekemällä vähintään yhden viheralueen rakenteiden ylläpidon. Viheralueen rakenteet voivat olla päällystealueita, aita-, muuri-, porras- ja pergolarakenteita sekä kalusteita ja varusteita. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyyn suoritukseen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa viheralueiden rakenteiden ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelmien ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen hoitoluokitusta, suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa havaitsemistaan virheistä työkohteen johdolle.

Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin ja tarvikkeiden sekä työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrälaskelmien tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja määrittää viheralueiden rakenteiden kunnan.	
<i>Kuntoseurannan tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee silmämääräistä kuntoseurantaa • havaitsee rakenteissa olevat vauriot, viat, töhrinnät ja lian • kirjaa havaitsemansa poikkeamat työkohteen hoitopäiväkirjaan tai huoltokirjaan työkohteen käytänteiden mukaisesti • ilmoittaa havaitsemistaan erityisiä toimenpiteitä vaativista vaaroista työkohteen johdolle.
Tutkinnon suorittaja suunnittelee viheralueen rakenteiden ylläpidon.	
<i>Ylläpitotoimenpiteiden suunnitteleminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee ylläpitotoimenpiteet työkohteen ylläpitosuunnitelmaan, inventointi- ja kuntoraporttien tuloksiin sekä hoitoluokitukseen perustuen • määrittää ylläpitotoimenpiteet rakennekohtaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee ylläpitotoimenpiteet siten, että ne tukevat rakenteiden säilymistä • vaikuttaa valinnoillaan työkohteen kulttuurihistoriallisten ominaisuuksien säilymiseen.
Tutkinnon suorittaja tekee viheralueiden päällysteiden ylläpitotyöt.	
<i>Päällysteiden ylläpitäminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa ylläpitokohteen ennen työhön ryhtymistä ja ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista ja mahdollisista vaaroista työnjohdolle • tekee päällysteiden vuodenaikaan kuuluvat työt • tekee tarvittavat päällysteiden paikkaukset • korjaa tarvittavat päällysteiden reunatuet • tekee tarvittavat päällystealueiden rikkakasvitorjunnan noudattaen integroidun kasvinsuojelun yleisiä periaatteita ja voimassa olevan kasvinsuojeluaineita koskevien säädösten mukaisesti • tekee päällystealueen puhtaapitotyöt.
Tutkinnon suorittaja tekee viheralueiden rakenteiden ylläpitotyöt.	
<i>Rakenteiden ylläpitäminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa ylläpitokohteen ennen työhön ryhtymistä ja ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista ja mahdollisista vaaroista työnjohdolle • tekee tarvittaessa leikkipaikkojen kalusteiden ja varusteiden päivittäishuollon • kunnostaa ja korjaa viheralueiden rakenteen tarpeen mukaan • pesee ja puhdistaa viheralueiden rakenteet käyttäen siihen tarkoitettuja puhdistusaineita ja -välineitä • poistaa mahdolliset töhrinnät käyttäen siihen tarkoitettuja puhdistusaineita ja -välineitä.
Tutkinnon suorittaja tekee viheralueiden rakenteiden ylläpidon viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee viheralueiden rakenteiden ylläpidon itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee viheralueiden rakenteiden itselleluovutuksen työkohteen käytänteiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja arvioi viheralueiden rakenteiden ylläpitötöiden toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työkohteen johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

11 Viherkattojen ja pihakansien ylläpitäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa viherkattojen tai pihakansien ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- varmistaa kattotyöskentelyn turvallisuuden
- tarkistaa materiaalin sekä työn menekin
- määrittää viherkattojen tai pihakansien rakenteiden kunnan
- suunnitella viherkattojen tai pihakansien ylläpidon
- tehdä viherkattojen tai pihakansien ylläpitotyöt
- tehdä viherkattojen tai pihakansien ylläpidon viimeistelytyöt
- arvioida ylläpidon toteutumisen.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tekemällä viherkaton tai viherrakenteita sisältävän pihakannen ylläpitötöitä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suoritukset kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa viherkaton tai pihakannen ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Suunnitelmien ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa työkohteen hoitoluokitusta, suunnitelmia ja asiakirjoja täsmällisesti • havaitsee asiakirjoissa olevat virheet ja ilmoittaa havaitsemistaan virheistä työmaan johdolle.

Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi tarkistusmittaukset ja muut työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja varmistaa kattotyöskentelyn turvallisuuden.	
<i>Kattotyöskentelyn työturvallisuuden varmistaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa kattotyöskentelyn turvaohjeita • noudattaa työskentelyssään varovaisuutta ja huolellisuutta • käyttää kattotyöskentelyssä henkilökohtaisia putoamissuojaimia • tarkistaa silmämääräisesti henkilökohtaisten putoamissuojainten kunnan ennen töihin ryhtymistä ja ilmoittaa rikkinäisistä varusteista työmaan johdolle • toteuttaa työmaan putoamissuojauksen huolellisesti työmaan putoamissuojaussuunnitelman tai työmaan johdon ohjeiden mukaisesti • asentaa rakenteisiin kiinnitettävät kaiteet, putoamisverkot ja muut suojarakenteet huolellisesti ja määräysten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tarkistaa materiaalin sekä työn menekin.	
<i>Tarkistusmittausten tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee määrälaskelmien tarkistusmittaukset työmaalla ja tarkistaa suunnitelma-asiakirjoissa mainittujen määrien paikkansapitävyyden • havaitsee määrälaskelmissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa niistä työmaan johdolle.

Tutkinnon suorittaja määrittää viherkaton tai pihakannen kunnon.	
<i>Kuntoseurannan tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee silmämääräistä kuntoseurantaa • tunnistaa työkohteen kasvit ja niissä esiintyvät taudit ja tuholaiset ja ilmoittaa erityisiä toimenpiteitä vaativista kasvintuhoojista työmaan johdolle • havaitsee kasvillisuuden kasvukunnan poikkeamat, vauriot, vioitukset ja ilmoittaa erityisiä toimenpiteitä vaativat vaarat työmaan johdolle • havaitsee rakenteissa olevat vauriot, viat, töhrinnät ja lian • kirjaa havaitsemansa poikkeamat työkohteen hoitopäiväkirjaan tai huoltokirjaan työkohteen käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja suunnittelee viherkaton tai pihakannen ylläpidon.	
<i>Ylläpitotoimenpiteiden suunnitteleminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa työkohteesta olemassa olevista tietolähteistä • valitsee ylläpitotoimenpiteet työkohteen ylläpitosuunnitelmaan, inventointi- ja kuntoraporttien tuloksiin sekä hoitoluokitukseen perustuen • määrittää ylläpitotoimenpiteet kasvilaji-, istutusalue- ja rakennekohtaisesti • valitsee ylläpitotoimenpiteet siten, että ne tukevat kasvillisuusalueiden ja rakenteiden elinkaaren mukaista kehittymistä ja edistävät luonnon monimuotoisuutta • vaikuttaa valinnoillaan työkohteen kulttuurihistoriallisten ominaisuuksien säilymiseen.
Tutkinnon suorittaja tekee viherkaton tai pihakannen ylläpitotyöt.	
<i>Ylläpitotöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa ylläpitokohteen ennen työhön ryhtymistä ja ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista ja mahdollisista vaaroista työnjohdolle • tekee kasvillisuuden hoitotyön kasvilajikohtaisesti oikein • poistaa mahdolliset likaisuudet ja töhrinnät • korjaa mahdolliset vauriot • tekee mahdollisen kastelujärjestelmän huoltotyöt • tekee tarvittavat kasvinsuojelutoimenpiteet noudattaen integroidun kasvinsuojelun yleisiä periaatteita ja voimassa olevia kasvinsuojeluaineita koskevia säädöksiä.

Tutkinnon suorittaja tekee viherkaton tai pihakannen ylläpidon viimeistelytyöt.	
<i>Viimeistelytyöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • viimeistelee viherkaton tai pihakannen ylläpidon itselleluovutusta varten • siistii työskentelyalueen • tekee viherkaton tai pihakannen ylläpidon itselleluovutuksen työkohteen käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja arvioi ylläpitotöiden toteutumisen.	
<i>Toteutuksen arviointi</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa toteutumisesta keskustellen työkohteen johdon ja asiakkaiden kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

12 Hautausmaiden ylläpitäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa hautausmaan ylläpitoon liittyviä säädöksiä, suunnitelmia ja asiakirjoja
- huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta
- käyttää työssään hautausmaakarttoja
- tehdä haudankaivuun ja -peiton valmistelu- ja viimeistelytyöt
- tehdä hautausmaiden viheralueiden ylläpitotöitä
- tehdä muistomerkkien ja hautamuistomerkkirakennelmien kunnossapitotöitä
- neuvoa omaisia haudan hoitoon liittyvissä asioissa.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa tekemällä hautausmaan viheralueiden ajankohtaisia ylläpitotöitä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa hautausmaiden ylläpitoon liittyviä säädöksiä, suunnitelmia ja asiakirjoja.	
<i>Lakien, suunnitelmien ja työmaa-asiakirjojen noudattaminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa hautausmaihin liittyviä lakeja, asetuksia ja ohjesääntöjä täsmällisesti • noudattaa hautausmaiden ylläpitoon liittyviä suunnitelmia ja

	asiakirjoja täsmällisesti <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa hautojen hoitamiseen liittyviä sopimuksia • havaitsee asiakirjoissa mahdollisesti olevat virheet ja ilmoittaa havaitsemistaan virheistä työmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja huolehtii työkohteen varustuksesta ja työn laadusta.	
<i>Varustuksesta ja laadusta huolehtiminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valitsee kuhunkin työvaiheeseen oikeat koneet, laitteet ja työkalut ja käyttää niitä ohjeiden mukaisesti • tekee koneiden, laitteiden ja työkalujen päivittäishuollon ohjeiden mukaisesti • työskentelee ergonomisesti ja turvallisesti • työskentelee kustannus- ja ekotehokkaasti • varmistaa kunkin työvaiheen jälkeen työn laadun tarkistusmittauksin • noudattaa viheralan yleisiä laatuvaatimuksia • korjaa mahdolliset laatupoikkeamat välittömästi • dokumentoi työkohteen asiat kunkin työvaiheen jälkeen työmaan käytänteiden tai yleisten laatuvaatimusten mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja käyttää työssään hautausmaakarttoja.	
<i>Hautausmaakarttojen käyttäminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • löytää haudat hautatunnusten perusteella • tekee tarvittavat päivitykset työkarttoihin • välittää tiedot päivityksistä hautausmaan johdolle.
Tutkinnon suorittaja tekee haudankaivuun ja -peiton valmistelu- ja viimeistelytyöt.	
<i>Valmistelutöiden tekeminen</i>	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • merkitsee kaivettavan ja peitettävän haudan maastoon • huolehtii mahdollisesta roudan sulatuksesta kaivualueelta • huolehtii esteettömästä pääsystä kaivu- ja peittoalueelle • ohjeistaa kaivu- ja peittotyön kohteessa
<i>Viimeistelytöiden tekeminen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • kunnostaa kaivetun haudan hautausta varten • käsittelee hautauksen jälkeen kukkalaitteita asianmukaisesti • kunnostaa peitetyn haudan asianmukaisesti • siistii ympäristön kaivu- ja peittotyön jälkeen.

Tutkinnon suorittaja tekee hautausmaiden viheralueiden ylläpitotöitä.	
<i>Ylläpitötöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • mitoittaa työhön kuluvan ajan • tunnistaa hautausmaan yleisissä istutuksissa sekä hoitohaudoilla käytettävät kasvit ja tekee näille tarvittavat hoitotyön kasvin vaatimusten mukaisesti • kunnostaa kasvualustat istutettavan kasvillisuuden mukaisesti ja tekee tarvittavat istutukset • tunnistaa tärkeimmät kasvitaudit ja tuholaiset ja tekee tarvittavat kasvinsuojelutoimenpiteet noudattaen integroidun kasvinsuojelun yleisiä periaatteita ja voimassa olevia kasvinsuojeluaineita koskevia säädöksiä • ylläpitää hautausmaan päällysteitä, muureja ja muita rakenteita erilaiset materiaalit huomioiden • ylläpitää hautausmaiden kalusteita ja varusteita.
Tutkinnon suorittaja tekee muistomerkkien ja hautamuistomerkkirakennelmien kunnossapitotöitä.	
<i>Muistomerkkien kunnossapitötöiden tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laskee siirrettävien hautamuistomerkkien painon • siirtää muistomerkit niitä vaurioittamatta • huolehtii siirrettävien muistomerkkien välivarastoinnista asianmukaisesti • puhdistaa muistomerkit käyttäen siihen tarkoitettuja puhdistusaineita ja -välineitä.
Tutkinnon suorittaja neuvoo omaisia haudan hoitoon liittyvissä asioissa.	
<i>Asiakaspalvelu</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimii asiakaspalvelutehtävissä huomioiden hautaustoimen ja haudan haltijan oikeudet, velvollisuudet ja vastuut • opastaa omaisia hautausprosessin eri vaiheissa • toimii työssään huomioiden suruprosessin vaiheet ja kohtaa omaiset hienotunteisesti • käyttää hautausmaasanastoa ja keskeisiä määritelmiä • neuvoo omaisia haudan ja muistomerkkien hoitoon liittyvissä asioissa huomioiden uskonnolliset ja kulttuuriset erot.

13 Ulkoleikkipaikkojen tarkastaminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- noudattaa leikkipaikkojen tarkastukseen liittyviä säädöksiä ja ohjeita
- suunnitella leikkipaikkojen tarkastamisen
- tehdä silmämääräisen kuntotarkastuksen
- tehdä toiminnallisen tarkastuksen
- tehdä vuositarkastuksen
- arvioida leikkipaikkojen tarkastuksen toteutumista.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa aidoissa työtilanteissa suorittamalla ulkoleikkipaikalle silmämääräisen ja toiminnallisen tarkastuksen sekä vuositarkastuksen. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyin suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja noudattaa leikkipaikkojen tarkastukseen liittyviä säädöksiä ja ohjeita.	
<i>Säädösten ja ohjeiden noudattaminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tarkastukseen liittyviä säädöksiä täsmällisesti • perehtyy tarkastukseen liittyviin standardeihin ja ohjeisiin ja noudattaa niitä toiminnassaan.
Tutkinnon suorittaja suunnittelee leikkipaikan tarkastamisen.	
<i>Leikkipaikan tarkastamisen suunnitteleminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hankkii tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot • perehtyy tarkastusasiakirjoihin suunnitellen käytännön tarkastuksen etenemisen • aikatauluttaa tarkastuksen.
Tutkinnon suorittaja tekee silmämääräisen kuntotarkastuksen.	
<i>Silmämääräisen tarkastuksen tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa leikkipaikan huomioiden vaaratekijät, jotka johtuvat ilkevälistä, normaalista käytöstä ja sääolosuhteista • tarkastaa leikkipaikoille johtavien huoltoväylien kulkukelpoisuuden • havaitessaan vaaratekijöitä ilmoittaa asiasta välittömästi ja toimii vaaratekijän poistamiseksi tilanteen mahdollistamalla tavalla • kirjaa suoritettujen tarkastusten työpaikan käytänteiden mukaisesti

	<ul style="list-style-type: none"> • dokumentoi vaativat viat valokuvaamalla.
Tutkinnon suorittaja tekee leikkipaikan toiminnallisen tarkastuksen.	
<i>Toiminnallisen tarkastuksen tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tarkastaa leikkivälineet välinevalmistajan toimittamia huolto- ja kunnossapito-ohjeita käyttäen • tarkastaa leikkivälineiden toiminnan ja stabiliteetin • tarkastaa leikkivälineen ja maan välisen tilan sekä alustamateriaalin kunnan huomioiden näkyvissä olevat perustukset, terävät reunat, puuttuvat osat, liikkuvien osien liiallisen kuluminen ja rakenteiden eheyden • käyttää tarkastuksen tekemisessä tarvittavia tarkastussondeja ja mittavälineitä • kirjaa tekemänsä tarkastuksen työpaikan käytänteiden mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja tekee leikkipaikan vuositarkastuksen.	
<i>Vuositarkastuksen tekeminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää tarkastuksessa välinevalmistajan toimittamia huolto- ja kunnossapito-ohjeita • purkaa tai kaivaa esiin välineen rakenteita tarkastuksen suorittamiseksi tarpeen mukaan • tarkastaa leikkivälineen toiminnan ja stabiliteetin • tarkastaa leikkivälineen ja maan välisen tilan sekä alustamateriaalin kunnan huomioiden välineen perustukset, terävät reunat, puuttuvat osat, liikkuvien osien liiallisen kuluminen ja rakenteiden eheyden • käyttää tarkastuksen tekemisessä tarvittavia tarkastussondeja ja mittavälineitä, joilla välineen ja sen ympäristön mitat voidaan todeta • tarkastaa tiedotustaulun varmistaen, että siinä olevat tiedot ovat säädösten mukaiset • huomioi mahdolliset muutokset välineen turvallisuustasossa sen osien korjauksen, lisäyksen tai vaihdon jälkeen • arvioi välineen kestävyuden vuodeksi eteenpäin keskimääräisellä käyttöasteella • kirjaa tekemänsä tarkastuksen työpaikan käytänteiden mukaisesti ja laatii tarkastusraportit.
Tutkinnon suorittaja arvioi leikkipaikan tarkastuksen toteutumisen.	
<i>Tarkastuksen arvioiminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kerää tietoa leikkipaikan tarkastuksen toteutumisesta keskustellen työmaan johdon kanssa • arvioi omat kehittymistarpeensa saadun palautteen pohjalta.

14 Viheralan yrittäjänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida edellytyksiään toimia viheralan yrittäjänä
- laatia liikeidean tai kehittää olemassa olevaa liikeideaa
- laatia liiketoimintasuunnitelman tai kehittää olemassa olevaa liikeideaa
- suunnitella markkinoinnin.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa eri tavalla sen mukaisesti, käynnistääkö hän yritystoimintaa vai kehittääkö hän toimivaa yritystään. Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa arvioimalla liiketoimintamahdollisuuksia sekä laatimalla tai kehittämällä viheralan yrityksen liiketoimintasuunnitelman. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään muilla menetelmillä.

Hyväksytyen suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja arvioi edellytyksiään toimia viheralan yrittäjänä.	
<i>Yrittäjävalmiuksien arviointi</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi realistisesti ammatillista osaamistaan ja valmiuksia toimia viheralan yrittäjänä • arvioi yritystoimintaan liittyvät henkilökohtaiset hyödyt ja riskit sekä resurssien riittävyys • suunnittelee alan yrittäjänä toimimisen kannalta tarvittavan osaamisen hankkimisen
<i>Liiketoimintaympäristön analysointi</i>	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi tulevaisuuden näkymien, alan kehityksen ja markkinoiden tilan perusteella ulkoisia mahdollisuuksia ja riskejä sekä sisäisiä vahvuuksia ja heikkouksia yritystoiminnalle • selvittää potentiaalisen asiakaskunnan ja viheralan kilpailutilanteen • määrittää toimialan tärkeimmät verkostot.
Tutkinnon suorittaja laatii tai kehittää olemassa olevaa liikeideaa.	
<i>Liikeidean kehittäminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • kehittää yrityksen tuote- tai palvelukonseptin asiakaslähtöisesti • määrittää liikeidean taloudellisesti kannattavaksi • määrittää liikeideansa asiakasryhmät • tekee liikeidean riskienhallinta-analysin käyttäen hyödyksi tekemäänsä toimintaympäristöanalyysiä.

Tutkinnon suorittaja laatii tai kehittää olemassa olevaa liiketoimintasuunnitelmaa.	
<i>Liiketoimintasuunnitelman kehittäminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii tai kehittää liiketoimintasuunnitelman käyttäen apuna tekemiänsä toimintaympäristön, markkinoiden ja kilpailutilanteen selvityksiä • määrittää yrityksen tavoitteet ja strategian • yritystä perustaessaan valitsee soveltuvimman yritysmuodon • yritystä perustaessaan laatii yrityksen perustamisasiakirjat ja muut yritystoiminnan vaatimat asiakirjat hakien tarvittaessa apua näiden laatimiseen • laatii realistisen rahoitussuunnitelman ja tulostavoitteen • hinnoittelee tuotteet tai palvelut kannattaviksi • selvittää yritystukikäytännöt ja ottaa ne huomioon suunnitelmassa • suunnittelee tai täsmentää yritystoiminnan edellyttämät resurssit • arvioi rekryointitarpeen ja laskee palkkauksesta aiheutuvat kulut • suunnittelee tai kehittää yritystoiminnan kestävän kehityksen arvojen mukaisesti • hankkii tarvittavan vakuutusturvan • arvioi ostopalveluiden tarpeen • suunnittelee tarvittavat työsuojelun toimintaohjelman, tasa-arvo- ja verkostoitumissuunnitelman sekä muut yritystoiminnan kannalta tarvittavat suunnitelmat ja ohjeet.
Tutkinnon suorittaja suunnittelee markkinoinnin.	
<i>Markkinoinnin suunnitleminen</i>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • asemoi tuotteet ja palvelut markkinoille • määrittää tuotteiden ja palveluiden kohderyhmät • selvittää soveltuvat markkinointikanavat tehtyjä markkinointiselvityksiä hyödyntäen ja valitsee yritykselleen sopivimmat markkinointikanavat • määrittää markkinointitoimenpiteet kohderyhmien ja käytettävän budjetin mukaisesti • suunnittelee markkinointiviestinnän erottuakseen kilpailijoista • verkostoituu tarvittavien tahojen kanssa markkinoinnin tehostamiseksi.

15 Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

Puistopuutarhurin ammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta

vastaava tutkintotoimikunta, ja puistopuutarhurin ammattitutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi puistopuutarhurin ammattitutkintoa todistuksen perusteella. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.

Liite. Puistopuutarhurin ammattitutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen)

Puistopuutarhurin ammattitutkinto

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä x.x.2015.

Tutkinnon muodostuminen

Puistopuutarhurin tutkinnossa on kaksi osaamisalaa: Viheralueiden rakentamisen ja Viheralueiden ylläpitämisen osaamisalat. Tutkinto muodostuu pakollisesta tutkinnon osasta Tiiminvetäjänä toimiminen, osaamisalan pakollisesta tutkinnon osasta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Valinnaisista tutkinnon osista vähintään toisen tulee olla valittu osaamisalan valinnaisista tutkinnon osista. Valinnaisina tutkinnon osina voi suorittaa myös toisen osaamisalan pakollisen tutkinnon osan tai toisen osaamisalan valinnaisen tutkinnon osan.

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Puistopuutarhurin ammattitutkinnon suorittaneella on ammattitaito toimia viheralan tiiminvetäjänä ja hänellä on syvä osaaminen viheralueiden rakentamis- tai ylläpitotehtävissä. Tutkinnon suorittaja hallitsee suuntautumisensa mukaisesti viheralueiden puurakenteiden, kivirakenteiden, maanalaisten rakenteiden tai vesirakenteiden tai ulkovarustealueiden tai viherkattojen ja pihakansien rakentamisen. Suuntautuessaan viheralueiden ylläpitotehtäviin tutkinnon suorittajalla on osaamista viheralueiden rakenteiden, viherkattojen ja kansirakenteiden tai hautausmaiden ylläpitotehtävistä tai ulkoleikkipaikkojen tarkastuksesta. Tutkinnon suorittaja voi suunnata osaamistaan myös viheralan yrittäjänä toimimiseen.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Puistopuutarhurin ammattitutkinnon suorittanut voi toimia viheralan tiiminvetäjänä viherrakentamisen tai viheralueiden ylläpidon tehtävissä. Puistopuutarhurin ammattitutkinnon suorittanut voi toimia työtehtävissä kuntien, seurakuntien, yritysten, kiinteistöhuoltoyritysten tai muiden vihertöitä tekevien yhteisöjen palveluksessa tai hän voi toimia itsenäisenä yrittäjänä.

Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 3

Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 812/1998

Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.